



Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 18 września 2026 r.
Znak sprawy: RRE.wtr.058.4.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelacje nr 19497 w sprawie systemowego wykorzystania wyjątku dotyczącego rolniczego handlu detalicznego do obchodzenia zakazu handlu w niedziele i święta oraz konieczności pilnego uszczelnienia przepisów.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 19497 Pani Poseł Wioletty Marii Kulpy w sprawie systemowego wykorzystania wyjątku dotyczącego rolniczego handlu detalicznego do obchodzenia zakazu handlu w niedziele i święta oraz konieczności pilnego uszczelnienia przepisów. przekazuję poniższe informacje.

Podstawowe wymagania z zakresu bezpieczeństwa żywności w odniesieniu do rolniczego handlu detalicznego (RHD) określa ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (1), ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (2) oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 września 2022 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (3).

Zgodnie z ww. przepisami (1) pojęcie „rolniczy handel detaliczny” (RHD) oznacza, cyt.: „29b) rolniczy handel detaliczny - handel detaliczny w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, polegający na:

a) produkcji żywności zawierającej co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym oraz

b) zbywaniu żywności, o której mowa w lit. a, konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, lub zakładom prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego;”

W ramach RHD możliwa jest produkcja, w tym przetwórstwo i zbywanie wytworzonej żywności konsumentom finalnym, a także zakładom prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, takim jak np. sklepy spożywcze, restauracje, stołówki, itp.

Podstawowym warunkiem prowadzenia RHD jest wymóg dotyczący składników żywności, tj. żywność musi zawierać co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu danego podmiotu.

Dodatkowo, produkcja i zbywanie żywności w ramach RHD nie mogą być, co do zasady, dokonywane z udziałem pośrednika. Wyjątek stanowi tutaj możliwość udziału pośrednika, pod pewnymi warunkami, w przypadku zbywania żywności pochodzącej z RHD konsumentowi finalnemu podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności.

Podmioty zamierzające prowadzić RHD powinny uzyskać wpis do rejestru zakładów prowadzony przez właściwy organ - Inspekcję Weterynaryjną albo Państwową Inspekcję Sanitarną, w zależności od rodzaju żywności, którą planują produkować.

Odnosząc się do sprawy opisanej w interpelacji, po analizie przedstawionych informacji należy podkreślić, że zakład prowadzący handel detaliczny – sklep oraz zakład prowadzący RHD są prawdopodobnie odrębnymi zakładami prowadzącymi działalność na różnych zasadach wynikających z obowiązujących przepisów oraz na różnych etapach obrotu żywnością, nawet jeżeli pozostają własnością tego samego podmiotu (tej samej osoby). Natomiast przepisy wyraźnie przewidują możliwość zbywania żywności wytworzonej w ramach RHD do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego. W związku z tym prowadzący sklep może w nim sprzedawać wyprodukowane w przez siebie produkty wytworzone w ramach działalności RHD (w innym zakładzie).

Samo prowadzenie sprzedaży przez sklep produktów pochodzących od podmiotu prowadzącego RHD nie oznacza, że działalność prowadzona przez ten sklep staje się

działalnością w zakresie rolniczego handlu detalicznego. Podobnie również wyprodukowanie przez jednego właściciela produktu w jednym zakładzie (RHD) i sprzedawanie go w innym zakładzie (sklepie) nie powoduje, że te działania są prowadzone przez ten podmiot w ramach jednej działalności na podstawie przepisów prawa żywnościowego. Sklep pozostaje jednym zakładem prowadzącym handel detaliczny, natomiast podmiot RHD jest odrębnym zakładem prowadzącym działalność produkcyjną i sprzedażową na zasadach określonych w przepisach dotyczących RHD.

Tym samym z punktu widzenia przepisów prawa żywnościowego nie można przyjąć, że sama sprzedaż produktów pochodzących z RHD przez placówkę handlową powoduje objęcie całej działalności tej placówki statusem właściwym dla RHD. Dla okoliczności tej sprawy nie ma również znaczenia, że właścicielem obu zakładów jest ten sam podmiot. Celem regulacji dotyczących RHD było stworzenie podmiotom, w szczególności osobom prywatnym, rolnikom, możliwości zbywania żywności wytworzonej przez siebie w ramach prowadzonej działalności, a nie ustanowienie szczególnego statusu dla zakładów handlu detalicznego nabywających takie produkty i następnie zbywających je konsumentom.

Zgodnie z art. 20 ust. 1e i 1f ustawy. o podatku dochodowym od osób fizycznych (4) podatnicy osiągający przychody w ramach rolniczego handlu detalicznego, są obowiązani prowadzić odrębnie za każdy rok podatkowy ewidencję sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych zawierającą, co najmniej: numer kolejnego wpisu, datę uzyskania przychodu, kwotę przychodu, przychód narastająco od początku roku oraz ilość i rodzaj przetworzonych produktów.

Ewidencja sprzedaży musi znajdować się w miejscu sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych, a wpisów należy dokonywać na bieżąco (w dniu sprzedaży) w celu monitorowania limitu zwolnienia z podatku dochodowego, który wynosi 100 tys. zł rocznie. Po przekroczeniu powyższej kwoty producenci rolni mogą korzystać z uproszczonego opodatkowania w formie 2% ryczału od przychodów ewidencjonowanych lub rozliczać podatek dochodowy na zasadach ogólnych.

Jednym z kryteriów, które należy spełnić, aby móc korzystać z limitu zwolnienia z podatku dochodowego, jest niezatrudnianie pracowników na umowę przy produkcji i sprzedaży (wyjątkiem jest m.in. korzystanie z usług uboju, rozbioru, przemiatu zbóż czy pomoc przy sprzedaży na targowiskach).

Należy wskazać, że zagadnienia dotyczące: stosowania art. 6 ust. 1 pkt 22 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta, zakresu wyjątku od zakazu handlu, powierzania pracy pracownikom w niedziele oraz ewentualnych zmian tej ustawy pozostają w kompetencji resortów właściwych w sprawach rynku pracy i handlu oraz Państwowej Inspekcji Pracy.

Ustawa z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta przewiduje, że kontrolę przestrzegania jej przepisów wykonuje Państwowa Inspekcja Pracy.

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej dotyczą przede wszystkim nadzoru sanitarnego, higieny pracy, warunków zdrowotnych środowiska pracy, żywności i żywienia. Nie obejmują one weryfikacji, czy placówka handlowa korzysta prawidłowo z wyjątków od zakazu handlu. Nie ma szczególnej podstawy prawnej, która przyznawałaby Państwowej Inspekcji Sanitarnej kompetencje do współkontrolowania przestrzegania ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta. Kontrola tej ustawy należy do Państwowej Inspekcji Pracy. PIS może jedynie współdziałać z PIP, przekazywać informacje lub uczestniczyć w czynnościach dotyczących zagadnień pozostających w zakresie jej ustawowych kompetencji.

Państwowa Inspekcja Sanitarna nie prowadzi również ewidencji podmiotów korzystających z wyłączenia przewidzianego w art. 6 ust. 1 pkt 22 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta, ani nie gromadzi danych dotyczących wykorzystywania tego wyłączenia do prowadzenia działalności handlowej w niedziele, w związku z czym nie dysponuje danymi pozwalającymi na ocenę ewentualnej skali wykorzystywania RHD do korzystania z wyłączenia od zakazu handlu w niedziele.

Wydaje się, że opisany w interpelacji przypadek może być incydentalny, jednak ocena zasadności ewentualnych zmian przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta czy też decyzja o ewentualnej współpracy PIP z Inspekcją Sanitarną i o zakresie takiej współpracy należy do Państwowej Inspekcji Pracy.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Małgorzata Gromadzka

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r., poz. 1448), art. 3 ust. 3 pkt. 29b i art. 44 a
- (2) ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2026 r. poz. 981) art. 19-21
- (3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 września 2022 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (Dz.U. poz. 1971)
- (4) ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592 i 779)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów